

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник міського голови з
питань діяльності виконавчих
органів, директор департаменту
соціальної політики
Дніпровської міської ради

Е.С. Підлубний
« 03 » * 2021 р.

Положення про відділення професійної реабілітації та соціально-побутової адаптації осіб з інвалідністю Міського центру соціальної допомоги

1. Загальні положення.

1.1. Відділення професійної реабілітації та соціально-побутової адаптації осіб з інвалідністю (далі - Відділення) є структурним підрозділом міського центру соціальної допомоги (далі - Центр), цільовим призначенням якого передбачено здійснення комплексу реабілітаційних та соціально-адаптаційних заходів, спрямованих на усунення обмеження життєдіяльності, відновлення знижених чи втрачених професійних функцій.

1.2. Відділення створене для тимчасового перебування на безоплатній основі осіб з інвалідністю віком від 16 –ти до 60-ти років (в тому числі внутрішньо переміщені особи), які мають відповідні медичні показники і потребують вжиття заходів щодо професійної реабілітації та соціально-побутової адаптації з метою забезпечення їх пристосування до суспільного життя.

1.3. Види діяльності, що потребують ліцензування, здійснюються Відділенням після отримання в установленому порядку відповідної ліцензії.

1.4. Освітні послуги, які не потребують наявності ліцензії, здійснюються з дотриманням вимог нормативно-методичних документів, необхідних для організації навчального процесу.

1.5. Керівництво Відділенням здійснює завідувач, який призначається на посаду та звільняється директором Центру.

1.6. Положення про Відділення затверджується Директором департаменту соціальної політики Дніпровської міської ради.

1.7. Відділення підзвітне директору Центра.

2. Мета та завдання професійної реабілітації осіб з інвалідністю.

2.1. Основною метою здійснення заходів з професійної реабілітації осіб з інвалідністю є вибір професії та адаптація до неї осіб з обмеженими фізичними можливостями; засвоєння ними професійних знань, умінь, навичок; досягнення і збереження максимальної незалежності; розвиток фізичних, розумових, професійних здібностей з метою максимальної реалізації особистого потенціалу.

2.2. Створення умов для зменшення фізичних, інтелектуальних порушень розвитку, формування та розвиток професійних знань, умінь, навичок.

2.3. Проведення комплексу заходів з соціальної, психолого-педагогічної, фізкультурної, професійної і трудової реабілітації.

2.4. Реабілітаційні заходи проводяться виключно на підставі індивідуальних програм реабілітації (ІПР), виданих медико-соціальними експертними комісіями (МСЕК), та складених на їх основі індивідуальних планів реабілітації.

2.5. Підготовка батьків або законних представників осіб до продовження (в разі потреби) реабілітаційних заходів поза межами Відділення.

2.6. Проведення заходів з професійної орієнтації, опанування особами трудових навичок, визначення їхніх можливостей щодо професійного навчання у відповідних навчальних закладах, у Відділенні.

2.7. Оперативне коригування (в разі потреби) індивідуальних програм реабілітації осіб в частині зміни обсягів, строків і черговості проведення реабілітаційних заходів.

2.8. Співпрацю з вітчизняними та закордонними реабілітаційними, освітніми, медичними, науковими підприємствами, установами, організаціями та громадськими об'єднаннями.

2.9. Відділення у разі потреби, при наявності вільного часу в графіку завантаженості автомобілів та в межах фінансових можливостей забезпечує на безоплатній основі транспортним обслуговуванням осіб, які проходять професійну реабілітацію у Відділенні.

2.10. Відділення забезпечує на безоплатній основі одноразовим харчуванням осіб, які проходять професійну реабілітацію.

2.11. З метою своєчасного та ефективного проведення комплексу реабілітаційних заходів у Відділенні створюється приймально-реабілітаційна комісія, склад якої і положення про яку затверджуються директором Центру.

2.12. Надання рекомендацій з подальшої професійної реабілітації осіб з інвалідністю, допомогу в їх реалізації.

2.13. Надання інформаційно-консультативних послуг особам з інвалідністю, підприємствам, установам, організаціям з питань професійної реабілітації осіб з інвалідністю.

2.14. Створення матеріально-технічної бази для професійного навчання та реалізації відповідних реабілітаційних заходів.

2.15. Створення безпечних умов реабілітаційного процесу.

3. Мета та завдання соціально-побутової адаптації осіб з інвалідністю.

3.1. Основною метою заходів із соціально-побутової адаптації осіб з інвалідністю є:

- повернення особи до активного життя;
- відновлення її соціального статусу;
- формування в неї здібностей, необхідних для нормальної життєдіяльності;
- розвиток вмінь щодо самообслуговування;
- формування здатності до пересування і спілкування, необхідних в повсякденному житті.

3.2. Надання соціально-педагогічних послуг особам з інвалідністю у вигляді заходів з відновлення знань, вмінь та навичок з орієнтування в домашніх умовах та ведення домашнього господарства, засвоєння прийомів самообслуговування, адаптації особистості у суспільстві, подолання бар'єрів в спілкуванні та розвитку різнобічних інтересів.

3.3. Надання консультацій і роз'яснень з питань психічного здоров'я та пристосування до умов соціального середовища; психологічна корекція; надання рекомендацій щодо усунення стресового стану.

3.4. Створення умов для зменшення фізичних, інтелектуальних порушень розвитку; формування та розвиток необхідних соціальних і побутових вмінь.

3.5. Реабілітаційні заходи проводяться виключно на підставі індивідуальних програми реабілітації (ІПР), виданих медико-соціальними експертними комісіями(МСЕК), та складених на їх основі індивідуальних планів реабілітації.

3.6. Оперативне коригування (в разі потреби) індивідуальних програм реабілітації осіб з інвалідністю в частині зміни обсягів, строків і черговості проведення реабілітаційних заходів.

3.7. Підготовка батьків, або законних представників осіб з інвалідністю до продовження (у разі потреби) реабілітаційних заходів поза межами Відділення.

3.8. Співпраця з вітчизняними та закордонними реабілітаційними, освітніми, медичними, науковими підприємствами, установами, організаціями та громадськими об'єднаннями.

3.9. Забезпечення осіб з обмеженими можливостями в разі потреби та в межах фінансових та організаційних можливостей Центру транспортним обслуговуванням на безоплатній основі.

3.10. Забезпечення на безоплатній основі одноразовим харчуванням осіб, які проходять процес соціально-побутової адаптації у Відділенні.

3.11. З метою своєчасного та ефективного проведення комплексу реабілітаційних заходів для осіб у Відділенні створюються приймально-реабілітаційна комісія, склад якої і положення про яку затверджується директором Центру.

3.12. Надання рекомендацій з подальшої соціально-побутової адаптації осіб з інвалідністю, допомогу в їх реалізації.

3.13. Надання інформаційно-консультативних послуг особам з інвалідністю, підприємствам, установам, організаціям з питань соціально-побутової адаптації осіб з інвалідністю.

3.14. Створення безпечних умов реабілітаційного процесу.

4. Організація процесу професійної реабілітації осіб з інвалідністю у відділенні.

4.1. Професійна реабілітація у Відділенні здійснюється за двома напрямками. Перший – для осіб з робочою групою інвалідності у вигляді професійно-технічної освіти з видачою свідоцтва про професійну освіту державного зразка. Другий – для осіб з неробочою групою інвалідності у вигляді навчальних курсів з видачою сертифікату Центру.

4.2. Професійна реабілітація для осіб з робочою групою інвалідності у Відділенні здійснюється відповідно до нормативно-правових актів у галузі професійно-технічної освіти з урахуванням особливостей функціонування Центру. Зміст навчального процесу і строки навчання визначаються робочими навчальними планами та програмами, розробленими відповідно до державних стандартів з конкретних професій, затверджених в установленому порядку.

4.3. Професійна реабілітація для осіб з робочою групою інвалідності здійснюється виключно за денною формою навчання. Термін повного курсу навчання у Відділенні становить 10 місяців (1 навчальний рік) відповідно до навчальних планів та програм, розроблених відповідно до державних стандартів з конкретних професій, затверджених в установленому порядку.

4.4. Професійна освіта включає професійно-теоретичну і професійно-практичну підготовку.

4.5. Основними формами теоретичної підготовки є різні типи занять: лекції, семінари, лабораторно-практичні заняття та інші форми організації теоретичного навчання.

4.6. Виробнича практика проводиться у майстернях, що діють при Відділенні, під керівництвом фахівців виробничого навчання. В окремих випадках за бажанням осіб з інвалідністю виробнича практика може проводитися на підприємствах, в установах та інших організаціях за подальшим місцем їх працевлаштування відповідно до норм чинного законодавства.

4.7. Основними документами обліку навчальної роботи у Відділенні є журнали теоретичного і виробничого навчання установленої форми, в яких здійснюється облік успішності, відвідування занять та виконання навчальних програм.

4.8. Навчання у Відділенні завершується кваліфікаційною атестацією. Кваліфікаційна атестація та присвоєння кваліфікації здійснюється відповідно до чинного законодавства.

4.9. Особам з інвалідністю, які виконали вимоги державної кваліфікаційної атестації, після завершення навчання присвоюється освітньо-кваліфікаційний рівень "кваліфікований робітник" з набутої професії відповідного розряду (категорії) та видається свідоцтво встановленого зразка.

4.10. Особи, які не завершили повного курсу навчання, або не засвоїли навчальну програму з тих чи інших причин отримують довідку встановленого зразка та можуть бути зараховані на повторне навчання у наступному навчальному році. Поновлення особи на повторне навчання може відбуватися не більше **двох разів**.

4.10. Розклад, черговість і тривалість індивідуальних і групових занять визначаються реабілітаційною комісією.

4.11. Наповненість груп становить 10-12 осіб згідно ліцензійних обсягів.

5. Організація навчальних курсів (комп'ютерні, швейні, ін.)

5.1. Навчальні курси(комп'ютерні, швейні, ін.) організовуються для осіб, які мають неробочу групу інвалідності та бажають оволодіти практичними вміннями та навичками за конкретними професіями, необхідними у повсякденному житті. Максимальна наповнюваність групи 10 осіб.

5.2. Зарахування осіб на навчальні курси та відрахування з них здійснюється приймально-реабілітаційною комісією Відділення з урахуванням правил, наданих в Розділі 7 цього положення.

5.3. Тривалість навчальних курсів становить від 3 до 10 місяців. Періодичність занять 5 разів на тиждень, тривалість одного заняття 3-4 академічні години.

5.3.1. Особи, які з поважних причин не завершили повного курсу навчання, отримують довідку встановленого зразка. Поновлення на повторне навчання можливе у наступному році, але не більше 2-х разів поспіль.

5.4. Розклад занять з навчальних курсів розробляється завідуючим Відділенням та затверджується директором Центру.

5.5. Учні програми навчальних курсів, планова документація розробляються викладачами, погоджуються на педагогічній раді, затверджуються директором Центру та проходять експертну оцінку в НМТ ПТО в Дніпропетровській області.

5.6. Особи, які відвідують навчальні курси користуються такими ж правами та можливостями, як й слухачі, які навчаються у Відділенні за Державними стандартами професійно-технічної освіти (ПТО).

5.7. По закінченню навчальних курсів особи з інвалідністю отримують сертифікат Центру з зазначенням назви курсів та загальної кількості прослуханих учбових годин.

5.8. Для проведення занять з навчальних курсів залучаються штатні викладачі.

6. Організація процесу соціально-побутової адаптації осіб з інвалідністю у Відділенні.

6.1. Тривалість соціально-побутової адаптації особи з інвалідністю визначається реабілітаційною комісією Центру.

6.2. Соціально-побутова адаптація у Відділенні здійснюється відповідно до нормативно-правових актів у сфері соціального захисту з урахуванням особливостей функціонування Центру. Зміст реабілітаційного процесу визначається індивідуальними програмами реабілітації (ІПР), виданих медико-соціальними експертними комісіями (МСЕК), та складеними на їх основі індивідуальними планами реабілітації.

6.3. У Відділенні щорічно створюються дві групи, наповненість яких становить 8-12 осіб (у разі збільшення кількості бажаючих отримати послуги з соціально-побутової адаптації, можливе створення однієї додаткової групи).

6.4. Послуги з соціально-побутової адаптації надаються 10 місяців (вересень-червень), з 8:00 до 17:00, з понеділка по п'ятницю, крім вихідних та святкових днів (вихідні дні – субота та неділя).

6.5. Соціально-побутова адаптація включає в себе заходи щодо відновлення та формування знань, вмінь та навичок з орієнтування в домашніх умовах, ведення домашнього господарства, самообслуговування; виховання прийнятої в суспільстві поведінки, навичок спілкування; виявлення та сприяння розвитку різнобічних інтересів і потреб; організації дозвілля і відпочинку.

6.6. Соціально-побутова адаптація включає такі типи занять: фізична культура, заняття з психологом, культорганізатором, соціальним працівником.

6.7. Заняття проводяться у спеціально обладнаних навчальних приміщеннях.

6.8. Документами обліку роботи Відділення соціально-побутової адаптації є журнали, в яких фіксуються відвідування занять та результати виконання реабілітаційної програми.

7. Умови зарахування та відрахування осіб з інвалідністю, що проходять процес професійної реабілітації та соціально-побутової адаптації.

7.1. Для отримання комплексу реабілітаційних послуг у Відділенні особа з інвалідністю або її законний представник письмово звертається в Управління соціального захисту населення за місцем проживання з проханням направити її до Центру для здійснення заходів комплексної реабілітації згідно індивідуальної програми реабілітації, виданої МСЕК.

7.2. Для зарахування до Відділення особою надаються наступні документи:

- Заява на ім'я завідуючого Відділенням
- Повідомлення та рішення про направлення особи на реабілітацію з Управління соціального захисту населення за місцем проживання
- Довідка медико-соціально експертної комісії (МСЕК)
- Індивідуальна програма реабілітації, видана МСЕК
- Ксерокопія паспорта
- Ксерокопія документа, що підтверджує реєстрацію у державному реєстрі фізичних осіб – платників податків
- Медична довідка Ф-086/0, Ф-027/0
- Ксерокопія пенсійного посвідчення
- Ксерокопія документа про освіту

Після зарахування особи на реабілітацію для неї складається індивідуальний план реабілітації на підставі ІПР, виданої МСЕК.

7.3. У разі, коли особа більше 3-х років поспіль отримувала реабілітаційні послуги, їй може бути відмовлено в черговому зарахуванні до Відділення у зв'язку з необхідністю пріоритетного обслуговування осіб вперше направлених на реабілітацію до Відділення за рекомендацією МСЕК.

7.4. Особа, яка без поважних причин не прибула до Відділення протягом 10 робочих днів з моменту отримання рішення про зарахування на реабілітацію - до Відділення не зараховується. На це місце може бути зарахована інша Особа.

7.5. Особа, яка була відрахована із поважних причин, у тому числі за

станом здоров'я, може бути поновлена у Відділенні за умови стійкої ремісії в протіканні захворювання, що підтверджується відповідними медичними документами, але на термін, що залишився з попереднього курсу навчання/реабілітації.

7.6. Особи, які не завершили повного курсу навчання /реабілітації, або не засвоїли навчальну програму з тих чи інших причин, отримують довідку встановленого зразка та можуть бути зараховані на повторне навчання/реабілітацію у наступному навчальному році. Поновлення особи на повторне навчання/реабілітацію може відбуватися не більше двох разів поспіль.

7.7. У Відділенні діє приймально-реабілітаційна комісія.

7.8. Наказ про зарахування та відрахування осіб з інвалідністю підписується директором Центру.

7.9. До Відділення не зараховуються особи стан здоров'я яких унеможлиблює проведення реабілітаційних/навчальних заходів, а саме з такими медичними протипоказаннями:

- особи з вираженими порушеннями комунікації та стійкою соціальною дезадаптацією
- виражені психічні розлади (важка розумова відсталість; порушення поведінкових реакцій, що вимагають постійного контролю; дезорієнтація в просторі; агресивна поведінка; часті епілептичні напади; маніакально-депресивний стан);
- гострі інфекційні захворювання до закінчення строку ізоляції;
- венеричні захворювання;
- усі захворювання в гострій стадії чи заразній формі;
- часті судомні напади та їх еквіваленти;
- низький реабілітаційний потенціал.

7.10. Відрахування особи з Відділення здійснюється у разі:

- власного бажання;
- невиконання вимог навчального плану та навчальних програм;
- грубих порушень дисципліни або правил внутрішнього розпорядку Центру;
- загострення основного та супутніх захворювань.
- наявності в поведінці особи проявів, які вимагають постійного посиленого контролю;
- наявності в поведінці особи проявів, які можуть призвести до її особистого травмування (навмисне падіння та ін.) або можуть завдати шкоду оточуючим;

- наявності в поведінці особи проявів, які унеможливають дотримання соціальної дистанції та інших карантинних обмежень.

7.11. Строк реабілітаційного процесу визначається реабілітаційною комісією після проведення відповідного обстеження особи з інвалідністю.

7.12. Учасниками реабілітаційного процесу можуть бути особи з інвалідністю, їх батьки або законні представники, практичні психологи, реабілітологи, соціальні працівники, майстри трудового навчання, медичні працівники та інші спеціалісти, які беруть участь у процесі надання реабілітаційних послуг.

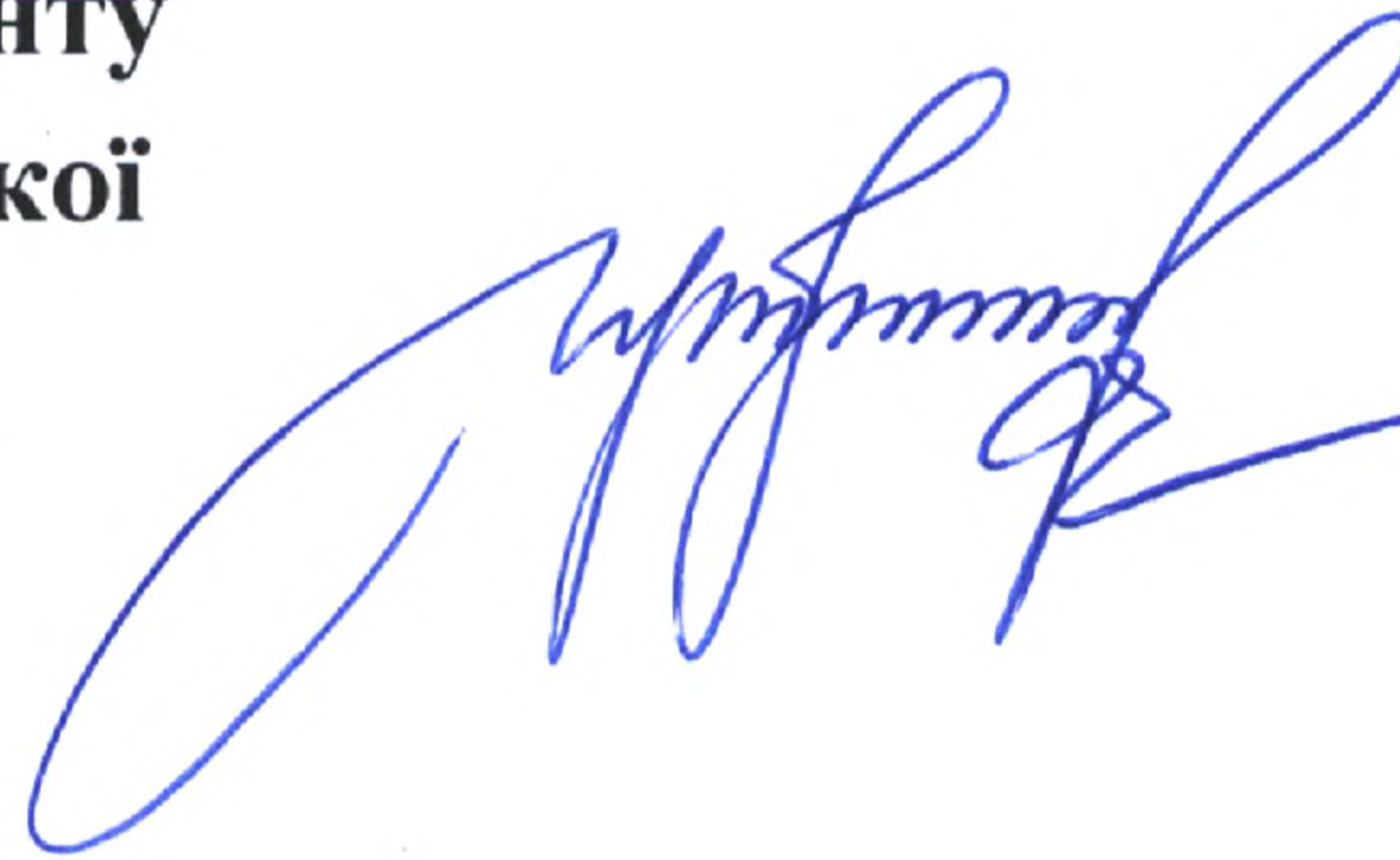
**Директор
міського центру соціальної допомоги**

М.В.Єрьюменко

ПОГОДЖЕНО:

**Начальник управління
соціального захисту департаменту
соціальної політики Дніпровської
міської ради**

І.В. Максименко